

ŽELEZNIČNÝ SEMAFOR

✦ MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNIC SLOVENSKEJ REPUBLIKY ✦

✦ 32. ROČNÍK | AUGUST 2024 ✦

Obsah:

- 02 Z našich pracovísk: Pohľad do zákulisia riadenia železničnej dopravy
- 04 Zoznámte sa s pracoviskami: Oblastné riaditeľstvá Žilina a Zvolen
- 08 Dunaj v Železničnom múzeu SR
- 09 Video s bitkou obletelo internet
- 10 Letný parný deň 2024
Návrat do čias železničnej slávy
- 11 Drezinový deň
- 12 Pozvánka — Strahos 2024
- 13 Relaxačný fitpobyt
- 14 Výstavba trate Banská Bystrica — Dolná Štubňa, jej zničenie a rekonštrukcia (1936 — 1946) ČASŤ V
- 16 Prichádza ocenenie: Nováčik roka
- 17 Tradícia, vášeň a spoločné projekty
- 18 Katka oslávila 140 rokov na Detskej železnici v Košiciach
- 19 Česká železnica prechádza na systém ETCS
- 20 Oznamy
- 22 Križovka
- 23 Z redakčnej pošty

V mesiaci august sme nahliadli do zákulisia práce dispečerov a výpravcov v Oblastnom riaditeľstve Košice, ktorí operatívne riadia prevádzku osobnej a nákladnej dopravy od Štrby, Plešivca a Telgártu až po Čiernu nad Tisou. V jednej zmene pracujú 4 dispečeri, a to traja prevádzkoví a jeden kontrolný dispečer.

AUTOR: (red), SNÍMKY: Beáta Balga

Personálne zmeny

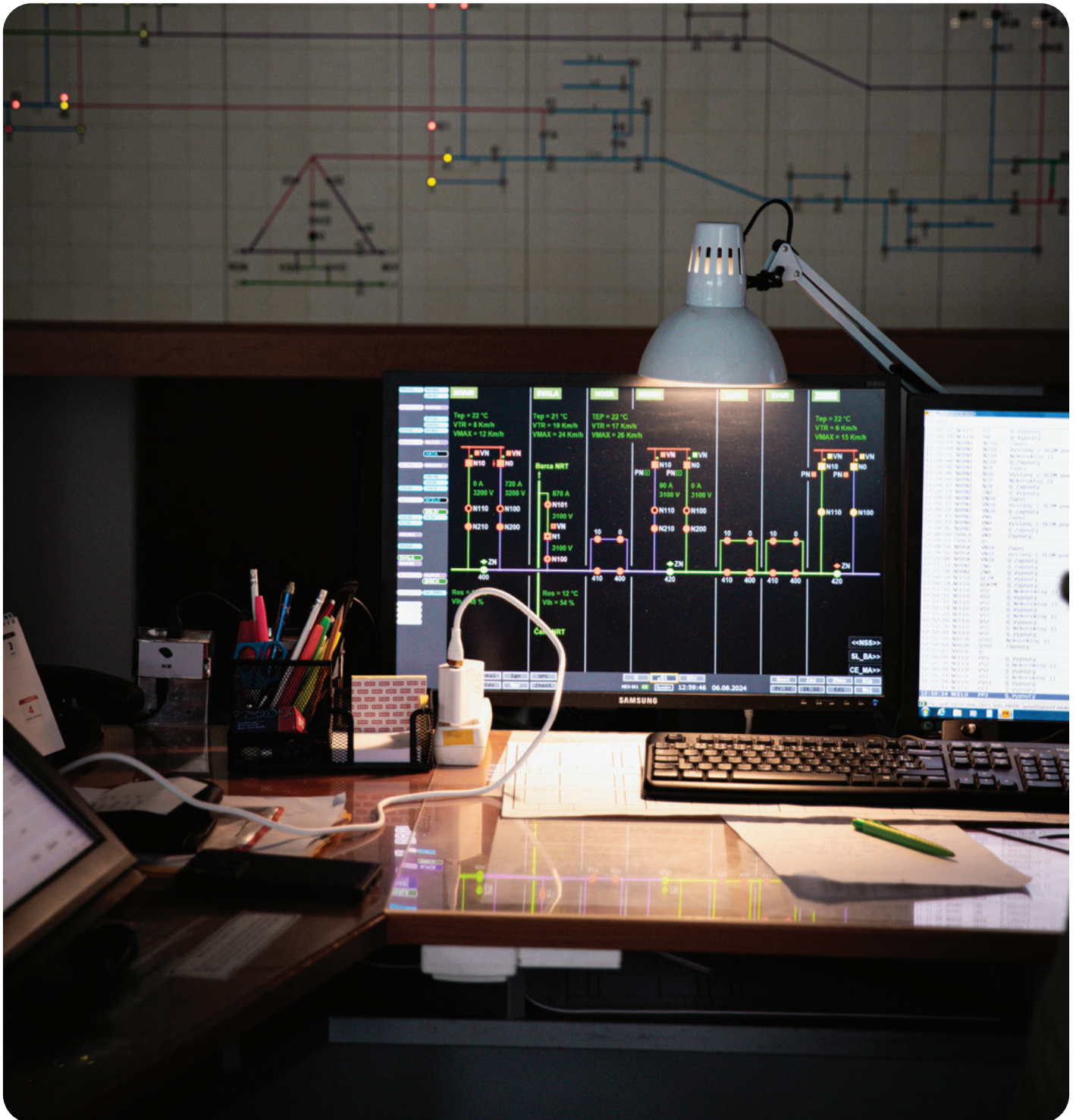
Generálny riaditeľ Železníc Slovenskej republiky Alexander Sako:

1. 8. 2024 zaradil do funkcie vedúceho oddelenia plánu a reportov v Odbore controllingu GR ŽSR Martina Lutišana.

NA OBÁLKE: Červený most v Bratislave. **TITULNÁ SNÍMKA:** Beáta Balga

KOŠICE — Dispečeri plnia kľúčovú úlohu v zabezpečovaní plynulého a bezpečného pohybu vlakov. Počas našej návštevy sme mali možnosť sledovať ich prácu v reálnom čase a presvedčiť sa o tom, aká náročná je koordinácia jednotlivých vlakových spojení. Dispečeri musia neustále monitorovať pohyb vlakov, komunikovať a pohotovo reagovať na bežné či nepredvídateľné situácie.

Každodenná práca dispečerov si vyžaduje nielen odborné znalosti a skúsenosti, ale aj veľkú mieru koncentrácie a schopnosť pracovať pod tlakom. Riadenie takého rozsiahleho obvodu, ktorý zahŕňa množstvo staníc a traťových úsekov vybavených prevažne zastaraným zabezpečovacím zariadením, predstavuje neustálu výzvu, ktorú dispečeri zvládajú s maximálnou profesionalitou.

Zoznámte sa s pracoviskami: Oblasťné riaditeľstvá Žilina a Zvolen

V augustovom čísle Železničného Semaforu si začneme predstavovať činnosť oblastných riaditeľstiev, ktoré spadajú pod úsek námestníka GR pre prevádzku, ktorým je Peter Blaho. Predstavia sa nám OR Žilina a OR Zvolen. Na otázky nám odpovedali ich riaditelia.

AUTOR: OR Zvolen, OR Žilina, (red), SNÍMKA: Beáta Balga

OR Zvolen

Riaditeľom OR Zvolen je Radomír Grexa, ktorý riadi 4 odborné sekcie — sekciu riadenia dopravy (RD), sekciu železničných tratí a stavieb (ŽTS), sekciu oznamovacej a zabezpečovacej techniky (OZT) a sekciu elektrotechniky a energetiky (EaE). Priamo pod pôsobnosť riaditeľa OR spadá aj kancelária riaditeľa a oddelenia krízového riadenia a ochrany (KRaO) a oddelenie prevádzkovej ekonomiky, logistiky a služieb (PELaS).

Oblasťné riaditeľstvo Zvolen riadi dopravu na dráhe, spravuje a udržiava železničnú infraštruktúru vybudovanú na rozsiahlom území ohraničenom železničnými stanicami Šurany (mimo), Plešivec (mimo),

Červená Skala, Martin (mimo), Sklené pri Handlovej, Štúrovo (mimo), resp. štátnou hranicou Slovenskej republiky a Maďarska na hraničných priechodoch Lenártovce — Bánréve a Fiľakovo — Somoskújfalu. Do obvodu OR Zvolen patrí aj časť trate Lučenec — Veľký Krtíš na území Slovenskej republiky, ktorá v strednej časti úseku prechádza územím Maďarska po tratiach MÁV. Trate OR Zvolen vedú prevažne náročným terénom, ktorý si vyžaduje veľké stúpania a klesania a často zložité smerové pomery vedenia trasy. Trate OR Zvolen sú z veľkej časti jednokoľajné, doteraz neprešli žiadnou modernizáciou, a tak je náročné zabezpečovať bezpečnú prevádzku zastaraných zariadení infraštruktúry.

Čo je z hľadiska odborovej agendy najťažšie alebo najkomplikovanejšie spracovať?

OR Zvolen spravuje 931,825 km tratí, z toho je 104,893 km dvojkoľajných. Elektrifikovaný je 142,569 km úsek trate Banská Bystrica — Šurany striedavou trakčnou sieťou 25 kV 50 Hz, s celkovou stavebnou dĺžkou trakčného vedenia 376,405 km. Na tratiach je 589 mostov s celkovou dĺžkou 5,925 km a 41 tunelov (viac ako polovica všetkých tunelov ŽSR) s celkovou dĺžkou 18,876 km. OR Zvolen má 12 samostatných železničných staníc, 64 nesamostatných železničných staníc, 13 výhybní, 2 pohraničné prechodové stanice a 161 zastávok. Správu a údržbu infraštruktúry zabezpečuje 16 stredísk miestnej správy a údržby v odvetviach ŽTS, OZT a EE.

Zastaraná železničná infraštruktúra aj hlavné trate sú po technickej životnosti. Je potrebné stanoviť akčný plán jednoduchej reprodukcie koľají, výhybiek, zabezpečovacieho zariadenia, stanoviť zásady, aké zariadenie sa môže prevádzkovať na tratiach určitej kategórie (typ zvršku, kategória zabezpečovacieho zariadenia). Opakované odsúvanie investičných akcií v rámci investičného plánu spôsobuje, že v rámci údržby vykonávame na udržanie prevádzky zariadení množstvo neefektívnych výkonov. Väčšina spravovaných zariadení ŽI sa nachádza na jednokoľajných traťových úsekoch a je z morálneho a technického veku dožitá. Z toho logicky vyplýva, že všade, kde je potrebné urobiť zásah do infraštruktúry (realizácia opravných prác), je tento úkon časovo, a tým aj finančne náročný. Logisticky treba zabezpečiť realizáciu opravných prác s prihliadnutím na plánované financie.

Komplikácie spôsobuje aj klesajúci počet vlakov hlavne na regionálnych tratiach, čo má vplyv na šuntovanie koľajových obvodov — dôsledkom je zvyšujúci sa počet zavedených dopravných opatrení až po vypnutie zariadenia. Taktiež sa rozširuje sortiment náhradných dielov, počet rozličných dodávateľov, čo si vyžaduje vysoké manažérske požiadavky na zabezpečenie procesu diagnostiky, opráv v súčinnosti so zložkami ekonomickými a logistickými. V porovnaní s obdobím pred rokom 2000, v súčasnosti (najmä po vstupe do EÚ) neúmerne vzrástol počet právnych predpisov, zákonov, vyhlášok, smerníc, nariadení, ktoré regulujú činnosť všetkých subjektov v štáte — splnenie ich ustanovení je čoraz náročnejšie vzhľadom na systém plánovania v rezorte dopravy, na finančné možnosti a personálne kapacity.

Aké sú ciele vášho odboru na najbližšie obdobie?

Naplniť naplánovanú investičnú činnosť, realizovať opravné práce v pláne Odloženej údržby, Bežnej údržby a pláne KR HS:

- stanoviť akčný plán jednoduchej reprodukcie koľají, výhybiek, zabezpečovacieho zariadenia (zastaraná železničná infraštruktúra aj hlavné trate sú po technickej aj ekonomickej životnosti),
- stanoviť zásady, aké zariadenie sa môže prevádzkovať na tratiach určitej kategórie (typ zvršku, kategória zabezpečovacieho zariadenia) a premietnuť to do plánu investícií,
- vytvoriť koncepciu riešenia náhrady zastaraných priecestných zabezpečovacích zariadení na hlavných a vedľajších tratiach v ŽSR,
- vegetácia v okolí železničných tratí.
- realizácia plánovaných opravných prác na dopravnej ceste,
- personálne obsadenie typových pozícií.

Aké projekty a úlohy sú aktuálne prioritou?

- rekonštrukcia dopravnej cesty Hronský Beňadik — Nová Baňa,
- rekonštrukcia dopravnej cesty Fiľakovo — Prša — Holiša,
- ŽST Levice: obnova výhybiek a staničného zabezpečovacieho zariadenia, diaľková obsluha ŽST Veľké Kozmálovce,
- rekonštrukcia výhybiek Zvolen osobná stanica — bratislavské zhlavie,
- KR DS — Zlatno — Kokava nad Rimavicou, zlý stav žel. zvršku,
- KR DS — Šurany — Úľany nad Žitavou, zlý stav priecestia,
- KR DS — TNS Kozárovce, rekonštrukcia rozvodne 110 kV,
- KR DS — ŽST Kriváň, výstavba trafostanice a NZE,
- zabezpečiť KM a CV: cestné žeriavy, MUV, MVTV, cestné vozidlá špeciálne — pojazdné dielne, vozidlá nákladné nad 3,5 tony, hnacie dráhové vozidlá, mechanizmy na likvidáciu náletových drevín a stromov na podvozkoch CV a KM,
- akcie odloženej údržby 2024,
- personálna udržateľnosť na kvalifikovaných pracovných pozíciách (nedostatok zamestnancov,

nedostatok odborne zdatných uchádzačov o zamestnanie, chýbajúce odborné školy, nezáujem zamestnancov ŽSR o prácu vyžadujúcu si preberanie zodpovednosti a nízka motivácia zamestnancov),

- úspešne zvládnutie projektu el. denná hlásenka a Štandardizácia výkonných pracovísk SMSÚ ŽTS TO,
- náhrada dožitých priecestných zariadení typu VÚD v km 8,942, v km 18,717 a v km 30,075 v úseku Hnúšťa — Jesenské a v km 5,257 v úseku Čata — Šahy,
- náhrada mechanických závor v úseku Heľpa — Nová Maša za nové svetelné PZZ,
- vybudovanie nového staničného a priecestného zabezpečovacieho zariadenia typu ProES a ProEP v ŽST Tekovské Lužany.

OR Žilina

Riaditeľom OR Žilina je Martin Križan. OR Žilina zodpovedá za zabezpečenie prevádzkyschopnosti železničnej infraštruktúry. Predmetom činnosti OR Žilina je riadiť, organizovať a koordinovať dopravnú činnosť a vytvárať organizačné predpoklady na plnenie objednávok užívateľov železničnej infraštruktúry. Vykonávať správu, údržbu a rekonštrukcie zverených zariadení železničnej infraštruktúry a vytvárať podmienky na jej bezpečnú a spoľahlivú prevádzku. Organizovať a koordinovať potrebu dopravných prostriedkov a mechanizácie a vytvárať organizačné predpoklady na plnenie objednávok interných užívateľov v sieti ŽSR a externého prostredia. Zabezpečovať a riadiť úlohy z oblasti krízového riadenia a ochrany súvisiace s plnením opatrení v oblasti krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie a civilnej ochrany.

OR Žilina spravuje 520 km dĺžky tratí, z toho:

- elektrifikovaných je takmer 334 km (striedavý prúd — takmer 59 km, jednosmerný prúd — takmer 275 km),
- jednokoľajných tratí spravuje 234 km, dvojkolejajných viac ako 286 km,

- trate s normálnym rozchodom — viac ako 515 km, s úzkym rozchodom — takmer 5,5 km.

V správe OR Žilina je celkovo 1140,250 km koľají, z toho:

- elektrifikovaných je takmer 847 km (striedavý prúd — 162 km, jednosmerný prúd takmer 685 km),
- hlavných je viac ako 807 km, ostatných staničných cca 333 km.

Stavebná dĺžka hlavných koľají s bezстыkovou koľajou je viac ako 658 km (z toho elektrifikované takmer 604 km). Počet výhybiek 1 462 ks a počet výhybkových jednotiek: 1 601 ks. OR Žilina má v obvode a v správe 8 tunelov v celkovej dĺžke 6 771 m, z toho jednokoľajných 3 ks a dvojkolejajných 5 ks. OR Žilina tiež spravuje 351 železničných priecestí, z toho pasívne zabezpečených je 183 ks, aktívne zabezpečených je 168 ks. Okrem toho má OR Žilina na starosti 206 ks cestnej mechanizácie (priemerný vek 14,5 roka), 257 ks koľajovej mechanizácie (priemerný vek 40,9 roka). OR Žilina je VOJ ŽSR, na ktorého čele je riaditeľ, ktorý riadi celú činnosť OR a je za jeho výsledky zodpovedný generálnemu riaditeľovi ŽSR. K 1. 8. 2024 malo OR Žilina 2 022 zamestnancov.

Čo je z hľadiska odborovej agendy najťažšie alebo najkomplikovanejšie procesovať?

V prevádzke je ťažké zabezpečiť operatívnu pri údržbe, predovšetkým z dôvodu zastaranej a poruchovej koľajovej mechanizácie (priemerný vek KM je cca 40 rokov), chýbajúcej cestnej mechanizácie (cestné žeriavy, obojživelné stroje). V údržbe pociťujeme nedostatok skúsených a zručných zamestnancov v kľúčových pozíciách (traťový robotník, majster, traťmajster, traťový strojník). Z tohto dôvodu je komplikovaná príprava na realizovanie akcií hlavne vlastnými kapacitami. Keďže ŽI je dlhodobo podfinancovaná, je niekedy náročné určiť priority pri obmedzenom fin. limite — či najskôr opraviť výhybku, koľaj, priecestie, nástupište, priepust, múr alebo vyrúbať stromy pri trati a pod., alebo pre samotnú prevádzku menej dôležité oblasti, ktoré si však všíma verejnosť (nepokosená tráva, grafity na protihlukových stenách, skládky vedľa tratí, parkovanie, malé kapacity stojanov na bicykle...).

Ďalej finančné zabezpečenie pravidelných servisných služieb a operatívneho odstraňovania porúch, poškodení a opráv zariadení OZT, keďže nie sú dostatočne včas aktualizované servisné zmluvy s dodávateľmi alebo výrobcami zariadení OZT v požadovanom množstve. Nedostatok odborných zamestnancov v údržbe na pozícií

návestný majster, ktorý súčasným trhom práce nie je pokrytý a vznikajú problémy pri zabezpečení plnenia rozsahu plánovanej, ako i okamžitej údržby. Investičný plán dodávateľským spôsobom je z dlhodobého hľadiska veľmi neprehľadný a nerieši rekonštrukcie a obnovy zariadení v nadväznosti na reálnu potrebu.

Na zníženie dosahu porúch a mimoriadnych udalostí prevádzkovaných zariadení na bezpečnosť železničnej dopravy, grafikon vlakovej dopravy a minimalizovanie následných materiálových škôd je v súčasnosti veľmi zložitý a časovo náročný proces pri zabezpečovaní nevyhnutných tovarov, služieb a prác.

Za Sekciu riadenia dopravy čo najoptimálnejšie riadenie dopravy počas výlukových akcií medzi jednotlivými ŽST, ako aj v rámci modernizácie uzla Žilina s čo najmenším dosahom na včasnosť vlakov osobnej dopravy a tým s minimálnym dosahom na plnenie GVD.

Aké sú ciele vášho odboru na najbližšie obdobie?

Dokončiť všetky akcie schválené v pláne KRHS a vecný plán údržby v zmysle prideleného fin. limitu SNaS. Zabezpečenie plnenia ročného plánu opráv, plnenie plánovanej údržby, operatívne odstraňovanie porúch a následkov mimoriadností, udržanie zariadení OZT v prevádzkyschopnom stave, zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej činnosti zariadení OZT. Z dlhodobého hľadiska sa venujeme a plánujeme venovať opravám zariadení OZT formou výmeny z dôvodu dlhodobo zanedbaného financovania a nedostatočnému systému investičných akcií.

Pokračujúca stavba „ŽSR, Dostavba zriaďovacej stanice Žilina-Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina“, ktorá je svojím rozsahom doposiaľ najväčšia v ŽSR, prepínanie zabezpečovacích zariadení ŽST Žilina z dočasného SZZ na definitívne, aktivácia prvkov zariadení OZT v novej časti koľajiska. Pokračovanie modernizácie zariadení OZT v stavbe „ŽSR, Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR — Čadca — Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať 3. etapa“. „Implementácia GSM-R do siete ŽSR, úsek Varín — Košice — Čierna nad Tisou štátna hranica“.

Zabezpečiť technickú podporu a súčinnosť pri technických prehliadkach a preberacích konaniach realizovaných modernizačných úsekov na dosiahnutie čo možno najvyššej kvality modernizovanej železničnej infraštruktúry. Pre pripravované modernizačné stavby v úsekoch Krásno nad

Kysucou — Čadca a Paludza — Liptovský Hrádok zabezpečiť dôkladné posúdenie projektovej dokumentácie. Z dlhodobého hľadiska je to zabezpečenie bezporuchovej a bezpečnej prevádzky všetkých elektrických zariadení v správe SEE Žilina a ukončenie modernizácie uzla Žilina.

Aké projekty a úlohy sú aktuálne prioritou?

Počas dlhodobých nepretržitých výluk (v súvislosti so stavbou žel. uzla Žilina a úseku modernizácie koridoru štátna hranica ČR/SR — Čadca) zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú prevádzku po jestvujúcich, veľmi zaťažovaných a dožitých prvkoch ŽI (koľaje, výhybky). Odstránenie vzniknutých obmedzení traťových rýchlostí, ktoré majú vplyv na grafikon vlakovej dopravy.

Aktívne sa zúčastniť na preberacích konaniach na dokončených objektoch v rámci modernizácie vyššie uvedených stavieb a prípravy projektovej dokumentácie pre novú stavbu „Modernizácia železničnej trate Žilina — Košice, úsek trate L. Mikuláš — Poprad-Tatry (mimo), V. etapa, Liptovský Hrádok — Paludza“. V tomto roku chceme vlastnými silami vymeniť opotrebované reléové domčeky PZZ na trati Trenčín — Chynorany (4 ks).

Dodávateľsky máme v pláne vymeniť opotrebované reléové domčeky PZZ na trati Čadca — Makov (4 ks) a pred ŽST Kraľovany (1 ks). V pláne je výmena opotrebovaných elektromotorických prestavíkov v ŽST Kraľovany a Lúky pod Makytou a oprava koľajovej brzdy KB3 na Spádovisku Váh v ŽST Žilina — Teplička. Prioritne riešime aj činnosti z plánu odloženej údržby a opravy zariadení, ktoré vyplývajú z prevádzkovej potreby.

Aktuálnou prioritou je úspešná realizácia modernizácie uzla Žilina a náročné operatívne zabezpečenie trvalej a bezpečnej prevádzky v modernizovaných úsekoch. S tým súvisí aj postupný prechod, tzv. konverzia, z jednosmernej trakcie na striedavú v celom úseku od štátnej hranice s ČR cez Púchov až po Žilinu vrátane. Taktiež dokončenie modernizácie úseku Čadca — št. hranica ČR. Z našich interných úloh sú najdôležitejšie komplexné rekonštrukcie riadiaceho systému v TNS Čadca a TNS Skalité, taktiež rekonštrukcie dožitých prvkov, napr. komplexná výmena vonkajšieho osvetlenia za úspornejšie LED svietidlá vrátane diaľkového riadenia a výmena opotrebovaného trolejového drôtu vo vybraných staniach a traťových úsekoch. Ukončenie modernizácie uzla Žilina, koridoru Čadca — Čadca štátna hranica, modernizácia úseku Krásno nad Kysucou — Čadca.

Dunaj v Železničnom múzeu SR

Obľúbený slovenský seriál Dunaj, k vašim službám prináša na jeseň nové epizódy. Niektoré zo scén sa dokonca natáčajú aj v autentickom prostredí Železničného múzea SR. Tvorcovia seriálu používajú priestory starého rušňového depa na zachytenie niektorých kľúčových scén, čím dodajú príbehu jedinečnú atmosféru a autentickosť.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Michal Tunega

RENDEZ — Natáčanie prebiehalo v blízkosti historických lokomotív a vagónov, ktoré v sebe zachytávajú dávku nostalgie a divákovi tak priblížia históriu železničnej dopravy na Slovensku.

Seriál Dunaj, k vašim službám, ktorý už niekoľko mesiacov láka k obrazovkám tisíce divákov, prináša príbehy plné emócií, intríg a napätia. Svojím presunom do priestorov železničného múzea získava novú dimenziu, ktorá určite osloví jeho verných fanúšikov. Diváci sa tak opäť môžu tešiť na scény plné akcie, ktoré sa odohrajú v tomto jedinečnom prostredí.

Pri výkopových prácach objavili muníciu

V pondelok 26. augusta našiel zamestnanec firmy TSS Grade, ktorá vykonáva výkopové práce, muníciu v blízkosti traťových koľají v úseku Gbelce — Mužla v km 176,750.

AUTOR: (red)

GBELCE/MUŽLA — V dôsledku tejto nečakanej situácie bola okamžite prerušená vlaková doprava v tomto úseku od 8.35 do 9.18 h. Po príchode zložky Policajného zboru SR bola doprava opäť zastavená od 9.40 h. Druh nájdenej munície zatiaľ nebol špecifikovaný, podľa neoficiálnych

zdrojov mohlo ísť o delostreleckú muníciu. Na miesto boli privolaní pyrotechnici, ktorí zabezpečovali bezpečné zneškodnenie munície. V dôsledku prerušenia vlakovej dopravy bola v uvedenom úseku zavedená náhradná autobusová doprava.

Video s bitkou obletelo internet

V mesiaci august obletelo internet video, ktoré zachytáva fyzický konflikt medzi skupinou žien na vlakovej stanici vo Vranove nad Topľou.

AUTOR: (red), KOLÁŽ: Beáta Balga

VRANOV NAD TOPLĽOU — Na virálnom videu je skupinka žien, ktorá fyzicky napadla inú ženu a ťahali ju za vlasy a bili. Príčinu bitky nikto netuší, ani čo mohlo bitku vyvolať. Podľa slov prednostu stanice ženy po upozornení opustili stanicu a nebolo potrebné privolať PZ SR.

V prípade, že si všimnete akékoľvek podozrivé správanie alebo konflikt v priestoroch staníc, neváhajte a privolajte Policajný zbor Slovenskej republiky. Včasná intervencia môže predísť eskalácii násillia a zabezpečiť bezpečnosť pre všetkých cestujúcich aj zamestnancov.

Tragická nehoda na železnici: Bytča — Plevník-Drienové

Vo štvrtok 22. 8. 2024 vlak R 704 (ZSSK) zrazil a usmrtil civilnú osobu, ktorá sa nachádzala v priechodnom priereze 2. traťovej koľaje na trati medzi Bytčou a Plevníkom-Drienové. Príčinou nešťastia bola pravdepodobne samovražda.

AUTOR: (red)

BYTČA/PLEVNÍK — Železničná doprava v tomto úseku bola prerušená od 9.46 do 12.15 h. Na prvej traťovej koľaji prebiehala plánovaná výluka, ktorá bola predčasne ukončená o 10.30 hod. O 10.45 hod. povolil PZ SR jazdu vlakov po 1. traťovej koľaji s obmedzenou rýchlosťou 10 km/h, avšak z technických príčin to nebolo možné.

Nehoda sa stala v oblasti, kde dochádza k prepínaniu trakčných sústav (striedavá a jednosmerná trakcia). Vlaky by pri rýchlosti 10 km/h tento úsek neprešli a zostali by uviaznuté. Doprava bola obojsmerne povolená po 1. traťovej koľaji od 12.15 do 13.29 h s obmedzením rýchlosti na 30 km/h okolo miesta nehody.

Letný parný deň 2024

Návrat do čias železničnej slávy

V sobotu 27. júla sa po ročnej prestávke vrátil obľúbený Letný parný deň, ktorý sa konal v Železničnom múzeu SR v starom rušňovom depe Bratislava východ.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Michal Tunega

BRATISLAVA — Podujatie plné nostalgie priláka-lo milovníkov železničnej histórie, rodiny s deťmi a nadšencov techniky. Podujatie organizovali Železnice Slovenskej republiky — Železničné múzeum Slovenskej republiky v spolupráci s Klubom priateľov histórie železničnej dopravy Bratislava, Klubom železničnej nostalgie Bratislava východ a Občianskym združením VLAKY.NET.

Návštevníkov privítalo krásne slnečné počasie, ktoré ideálne dopĺňalo atmosféru historických vlakov a parných rušňov. Program podujatia bol skutočne pestrý a každému ponúkol niečo zaujímavé. Jednou z hlavných atrakcií bola kyvadlová doprava historickým motorovým vlakom na trase medzi Železničným múzeom a Bratislavou hlavnou stanicou. Motorový voz M 286.018, známy ako „Túlavá“, priviezol návštevníkov priamo do srdca železničnej nostalgie. Deti aj dospelí si mohli vyskúšať jazdu na stanovišti parného rušňa 310.433. Možnosť voziť sa na stanovišti motorového rušňa bola tiež veľmi populárna.

Pre tých, ktorí sa chceli dozvedieť viac o histórii železníc, bola pripravená stála múzejná expozícia železničných zariadení a prehliadka múzea so sprievodcom. Milovníci starých filmov si prišli na svoje v Trubkárni, kde sa premietali historické železničné filmy, a modeloví nadšenci sa tešili z prehliadok modelových koľajísk, ktoré pripravili OZ Vláčikovo a Klub železničných modelárov Bratislava.

Celé podujatie sa nieslo v znamení nostalgie a návratu do čias, keď parné rušne a historické motorové vozne dominovali železničnej doprave. Výstava železničných artefaktov v osobnom vozni ponúkla návštevníkom pohľad do minulosti, zatiaľ čo zvuky pary a hvízdajúce píšťaly vytvárali autentickú atmosféru dávnych železničných čias. Podujatie sa skončilo v podvečer, no atmosféra Letného parného dňa zostane v pamäti účastníkov ešte dlho. Organizátori môžu byť spokojní s úspechom akcie a už teraz sa tešíme na ďalší ročník, ktorý nás opäť preniesie do čarovného sveta železničnej histórie.

Drezinový deň

v Železničnom múzeu SR – Bratislava východ

Múzeum bude v tento deň otvorené od 10:00 do 17:00

7.9.
2024

Sprievodný program

vozenie na šliapačích, pákových a motorových drezinách
kyvadlová doprava na bratislavskú hlavnú stanicu
prehliadka múzea so sprievodcom vo vybraných časoch
premietanie starých železničných filmov v Trubkárni
prezentácia modelového koľajiska vo Veľkej vodárni
prezentácia modelového koľajiska v poštovom vozni
výstava železničných artefaktov v osobnom vozni
vozenie na záhradnej železničke

Kyvadlová doprava historickým motoráčikom M 286.018 Túlavá

	Prvý vlak		Druhý vlak		Tretí vlak		Štvrtý vlak	
	Príchod	Odchod	Príchod	Odchod	Príchod	Odchod	Príchod	Odchod
Železničné múzeum				11.35		13.35		15.35
Bratislava-Vínohradý			11.49	11.50	13.49	13.50	15.49	15.50
Bratislava hl. st.		10.10	12.00	12.10	14.00	14.10	16.00	16.10
Železničné múzeum	10.30		12.30		14.30		16.30	

Viac informácií nájdete na www.zeleznicnemuzeum.sk

Pozvánka — Strahos 2024

Katedra železničného staviteľstva a traťového hospodárstva Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline v spolupráci s Výskumným a vývojovým ústavom železníc Žilina, OR Žilina a Generálnym riaditeľstvom ŽSR usporiada 2. a 3. októbra v Žiline 20. seminár traťového hospodárstva STRAHOS 2024.

ŽILINA — Príspevky budú venované aktuálnym informáciám z oblastí:

- legislatívy a stratégie realizácie stavebnej činnosti v železničnom staviteľstve,
- modernizácie a rekonštrukcie železničných tratí a staníc,
- konštrukcií a konštrukčných prvkov zlepšujúcich spoľahlivosť a životnosť existujúcich a nových železničných tratí a staníc,

- organizácie výstavby, údržby a opráv železničných tratí a staníc.

Odborným garantom seminára je Libor Ižvolt, vedúci Katedry železničného staviteľstva a traťového hospodárstva Stavebnej fakulty UNIZA a Peter Blaho, námestník generálneho riaditeľa ŽSR pre prevádzku.

Aktuálne info o seminári môžete získať na kontaktnej adrese uvedenej vľavo.

Alžbeta Pultznerová

Katedra železničného staviteľstva a traťového hospodárstva Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline

Univerzitná 8215/1,
010 26 Žilina

strahos2024@uniza.sk
+421 41 513 5813
svf.uniza.sk/kzsth

Pozvánka na prvý relaxačný fitpobyt v SIP Strečno: Objavte svoju cestu k zdraviu!

Pridajte sa k jedinečnému fitpobytu v priestoroch SIP Strečno, ktorý organizuje O 510 od 13. do 16. 9. za skvelých 121 eur! A to nie je všetko — môžete využiť 50 eur zo Sociálneho programu, rekreačný poukaz alebo využiť 15 % zľavu na ubytovanie s režinkou. Nezmeškajte túto príležitosť a pod'te si aktívne oddýchnuť a zlepšiť svoje zdravie!

STREČNO — Počas štyroch dní vás čaká pestrý program plný športových aktivít a inšpiratívnych prednášok, ktoré vás nabijú energiou a motiváciou. V rámci programu si užijete hodiny jogy, ktorá naštartuje vaše telo a myseľ. Pre akčnejších pripravili organizátori hodiny zumby, ktoré rozprúdia krv a roztancujú endorfíny. Čakajú vás skupinové cvičenia pre zdravý chrbát aj relaxačné hodiny s Art terapiou.

Súčasťou pobytu je aj prednáška, ktorá vám prezradí užitočné tipy a triky z oblasti zdravého životného štýlu, naučíte sa, ako zvládať stres a lektori vám predstavia dýchacie techniky, ktoré zlepšia vaše dýchanie. Relaxačný fitpobyt je prvou akciou svojho druhu v ŽSR, a preto veríme, že práve vy budete súčasťou 1. ročníka. Príd'te vypnúť hlavu, zoznámiť sa s kolegami, zašportovať a oddýchnuť si.

Nezmeškajte svoju šancu a prihláste sa najneskôr do 12. septembra na email: jemalova.dominika@zsr.sk.

Počet miest je obmedzený, preto neváhajte a rezervujte si miesto čo najskôr.

RELAXAČNÝ FITPOBYT

PLNÝ POHYBU A KREATIVITY

PIATOK

10.00 - 12.00	Príchod účastníkov
12.00 - 13.00	Obed
13.00 - 13.30	Úvodné stretnutie
14.00 - 15.00	ZUMBA - posilňujúca so stoličkami
15.00 - 16.00	Strečing - rozhybanie kĺbov
16.00 - 17.00	Prestávka
17.00 - 18.00	Skupinové cvičenie - Zdravý chrbát
18.00 - 19.00	Večera
19.00 - 20.00	Relaxačné cvičenie - Art terapia
20.00 - 21.00	Večerná joga pre lepší spánok
Od 21.00	Individuálny program

SOBOTA

7.00 - 8.00	Ranná joga
8.00 - 9.00	Raňajky
9.00 - 11.00	Spoločná prechádzka na Strečno
11.00 - 12.00	Strečing - cvičenie FLEXI
12.00 - 13.00	Obed
13.00 - 14.30	ZUMBA
15.00 - 16.00	Relaxačné cvičenie
16.00 - 18.00	Individuálny program Bazén - individuálne
18.00 - 22.00	Spoločná zdravá večera spojená s večerným programom

NEDEĽA

7.00 - 8.00	Ranná joga
8.00 - 9.00	Raňajky
9.00 - 10.30	ZUMBA
10.30 - 11.30	Strečing - FLEXI
12.00 - 13.00	OBED
13.00 - 14.00	Skupinové cvičenie ZDRAVÝ CHRABÁT
14.30 - 15.30	Relaxačné cvičenie Bazén - individuálne
15.30 - 16.30	Prednáška
16.30 - 17.30	Prednáška o zdravom životnom štýle, ako zvládať stres, dýchacie techniky
18.00 - 19.00	Večera
19.00 - 20.00	Relaxačné cvičenie
20.00 - 21.00	Večerná joga pre pokoj a harmóniu
Od 21.00	Individuálny program

PONDELOK

7.00 - 8.00	Ranná joga
8.00 - 9.00	Raňajky
9.00 - 10.30	ZUMBA
10.30 - 11.30	Skupinové cvičenie ZDRAVÝ CHRABÁT
12.00 - 13.00	Obed
13.30 - 14.00	Ukončenie pobytu
Od 14.00	Odchod účastníkov

OD 13.9. DO 16.9. 2024
V SIP STREČNO
CENA POBYTU **121,00 EUR**

Výstavba trate

Banská Bystrica — Dolná Štubňa

jej zničenie a rekonštrukcia (1936 — 1946) ČASŤ V

V augustovom čísle Železničného Semaforu pokračujeme s piatym a zároveň posledným dielom o histórii trate Banská Bystrica — Dolná Štubňa. Dozviete sa, ako trať ovplyvnila druhá svetová vojna a ako prebiehala rekonštrukcia zdevastovanej železničnej infraštruktúry.

AUTOR: Daša Krčová, Denis Dymo, SNÍMKY: Archív ŽSR

BRATISLAVA — Do vyhlásenia samostatnej Slovenskej republiky 14. 3. 1939 bolo vykonaných 67 % prác a minulo sa 299 487 359,60 koruny. Zvyšok výstavby ešte stál 145 619 695,35 koruny, takže celkové náklady na stavbu trate boli 445 107 054,95 koruny.

Otvorenie prevádzky

„Stavba železnice Banská Bystrica — Diviaky bola dňa 18. 12. 1940 dokončená a dňa 19. 12. 1940 verejnej premávke odovzdaná. Na slávnostnom akte sa zúčastnil pán prezident republiky Dr. Jozef Tiso, pán predseda vlády Dr. Vojtech Tuka, pán minister dopravy a ved. prác Július Stano a zástupcovia snemu, strany, Hlinkovej gardy, úradov a iní. Na slávnosti sa zúčastnil aj ríšsky minister dopravy von Dorpmüller, ktorý preto zavítal na Slovensko.“

(Pamätná kniha ŽST Banská Bystrica)

Pravidelná doprava sa začala 20. 12. 1940 so štyrmi pármí osobných vlakov a dvomi pármí nákladných vlakov. Dovoľená maximálna rýchlosť bola pre úsek Banská Bystrica — Kostiviarska — 75 km/h, pre úsek Kostiviarska — Horný Harmanec (Harmanec papie-reň) — 60 km/h, pre úsek Horný Harmanec (Harmanec papie-reň) — Dolná Štubňa odb. — 75 km/h. a trať mala maximálne stúpanie 17,5 ‰.

Po 2. svetovej vojne

„Dňa 21. 12. 1944 bola poškodená vodáreň slovenskými partizánmi za pomoci bývalého traťmajstra J.Č. Táto vodáreň mala pre okupačnú armádu veľký význam, lebo

v okolí Banskej Bystrice boli takmer všetky vodárne poškodené a táto okrem toho nepotrebuje žiadny čerpací zdroj. Poškodenie tejto vodárne bolo pre nemeckú armádu veľmi citeľné, lebo presuny transportov boli z tohto dôvodu veľmi zmeškané. Dňa 2.4. o 0 hod. 30 min. pri ústupe nemeckej armády pred Červ. armádou bol vyhodný železničný nadjazd medzi tunelom čís. 9 — 10.“

(Pamätná kniha Harmanec, 1945, 2. sv. vojna)

Trať bola Nemcami rozoraná a neschodná. Zničených bolo 7 010 km koľaje, čiže približne 17 %. Konkrétne 23 výhybiek, 7 mostov, z toho 4 viadukty a ďalších 5 mostov na vlečke Harmaneckých papie-rní, 10 mostných objektov a 4 viadukty. Rekonštrukčné práce boli zadané firmám.

Pri rekonštrukcii trate sa vyskytlo množstvo problémov. Na trati, v blízkosti poškodených objektov a v tuneloch, bolo zneškodnených až 680 leteckých bômb a mín rozličného druhu. Ďalším významným problémom bol nedostatok dopravných prostriedkov a poťahov či pohonných látok, ale aj nedostatok stavebného materiálu, po ktorý bolo treba chodiť do vzdialenejších miest. Komplikáciou bol aj nedostatok pracovnej sily.

„Slávnostné otvorenie trati po vojnových poškodeniach a to na celom úseku Banská Bystrica — Diviaky bolo dňa 17. 3. 1946. Za prítomnosti vládných činiteľov republiky československej. Podpisy zahajujúcej a otváracej delegácie nie sú, lebo vlak v Kostiviarskej prechodil.“

(Pamätná kniha Kostiviarska, 1946)

1 a 2: Trosky zničeného viaduktu v km 5,954 trati Banská Bystrica — Dol. Štubňa odb. pri stanici Kostiviarska.

Nasledujúce roky priniesli ešte niekoľko míľnikov:

1. 5. 1951 — odovzdanie stanice Banská Bystrica,

1959 — zrušená zastávka Svätý Jakub,

1961 — zastávka Špania Dolina zrušená po komerčnej stránke, zastavovanie vlakov zrušené v roku 1973,

1969 — trať premenovaná na trať SNP,

1976 — koniec parnej prevádzky na trati, premávajú už iba motorové rušne.

3 a 4: Viadukt „Čierna voda“, km 35,024 trati Banská Bystrica — Dol. Štubňa odb.

Prichádza ocenenie Nováčik roka

Ministerstvo dopravy SR pri príležitosti osláv Dňa železničiarov každoročne udeľuje ocenenia zamestnancom patriacim do jeho pôsobnosti. Keďže ide o rezortné ocenenia na úrovni MD SR, ktoré sú prevažne udeľované za odpracované roky a zásluhy v oblasti rozvoja sektora, pristúpil Odbor riadenia ľudských zdrojov GR ŽSR (O 510) k zavedeniu prvého interného ocenenia vlastných zamestnancov nad rámec rezortných ocenení. ŽSR týmto chce oceniť prácu svojich zamestnancov, ktorí sa rozhodnú posilniť rady ŽSR.

AUTOR: Lucia Lizáková, (O 510), SNÍMKA: archív ŽSR

BRATISLAVA — Už pre budúci rok pripravili ŽSR ocenenie Nováčik roka, ktoré má za cieľ motivovať a odmeniť zamestnancov za ich inovatívnosť, vynikajúce pracovné výsledky, prehlbovanie kvalifikácie, pracovné nasadenie a prínos pre ŽSR.

Ocenenie je určené novoprijatým zamestnancom po odpracovaní minimálne 1 roka alebo 1 roka v samostatnom výkone práce po získaní odbornej spôsobilosti. Ďalšími kritériami na udelenie ocenenia sú osobnostný rozvoj, pracovné nasadenie, dosiahnuté výsledky, prístup k práci a spolupráca s kolegami, odborné zručnosti a schopnosti, ako aj ďalšie kritériá uvedené v Metodickom pokyne generálneho riaditeľa k oceňovaniu zamestnancov ŽSR.

Návrhy na ocenenie môžu organizačné zložky predkladať najneskôr do konca februára 2025 na sekretariát O 510 formou formulára, ktorý nájdete na intranete. Nominácie budú po odporúčaní komisiou, zloženou z námestníkov

generálneho riaditeľa, riaditeľa Kancelárie generálneho riaditeľa a riaditeľa O 510, predložené na rokovanie vedenia ŽSR. Slávnostné ocenenie bude udeľované generálnym riaditeľom ŽSR každý rok v marci a úspešným nováčikom bude poskytnutá finančná odmena.

Zámerom tohto nového ocenenia je nielen motivovať novoprijatých zamestnancov, ale aj oceniť ich talent a prácu pre ŽSR. O 510 plánuje v budúcnosti pristúpiť k zavedeniu aj ďalších interných ocenení.

Ocenenie Nováčik roka bude udeľované v 4 kategóriách:

- Nováčik v prevádzkovej typovej pozícii (doprava),
- Nováčik v prevádzkovej typovej pozícii (infraštruktúra),
- Nováčik v robotníckej typovej pozícii,
- Nováčik v administratívnej typovej pozícii.

A black and white steam locomotive is positioned on the left side of the image, facing right. To its right is a red freight car with white text on its side that reads "40 56 SK-KP ŽT 1542 201-2 Gbqs". The background shows green trees and a clear sky. The title "Tradicia, vášeň a spoločné projekty" is overlaid in large white font across the middle of the image.

Tradicia, vášeň a spoločné projekty

Pred 28 rokmi predstavil Marián Školník myšlienku, ktorá sa stala základom Klubu priateľov železníc Trnavy a okolia (KPŽT). Klub, ktorý má približne sto členov, slúži na stretávanie nadšencov železníc a rozvíjanie ich záujmov. Hoci zakladateľ už nie je medzi nami, jeho pamiatku si členovia každoročne uctievajú organizovaním „Memoriálu Mariána Školníka — Po stopách malokarpatských železníc — Katarínka“. Toto jarné podujatie zblížuje členov a ich rodiny a zahŕňa návštevu historickej lesnej železnice pri obci Naháč, známej ako Katarínka.

AUTOR: Milan Klubal, (red), SNÍMKA: Milan Klubal

TRNAVA — Výbor Klubu priateľov železníc Trnavy a okolia spolupracuje s vlastníkmi tejto železnice, Ivanom a Robom Ružekovcami, a pravidelne pomáha s údržbou a so zveľaďovaním koľajiska. Klub tiež spravuje „Expozíciu Klubu priateľov železníc Trnavy a okolia — pamätník železničnej dopravy v Trnave“, ktorý pozostáva z dvoch nákladných vozňov a parného rušňa Orenstein & Koppel z roku 1908.

Táto expozícia, nachádzajúca sa pri nástupišti č. 4 na železničnej stanici v Trnave, slúži ako múzeum železničných artefaktov a každoročne sa otvára pre verejnosť, najmä počas Dňa detí.

Údržba historických vozňov je pre členov klubu neustálou výzvou. Minulý rok sa vďaka dotácii od Trnavského samosprávneho kraja zrealizoval projekt obnovy klubového vozňa Daa-K. Vynovenie parného rušňa je však nákladnejšie a technicky náročnejšie.

Klub tiež organizuje odborné exkurzie, napríklad návštevu dopravného múzea v Rajeckých Tepliciach.

Každoročným vyvrcholením činnosti Klubu priateľov železníc Trnavy a okolia je konferencia zameraná na históriu, súčasnosť a budúcnosť koľajovej dopravy v Trnave a jej okolí, ktorá sa koná na Mestskom úrade v Trnave.

Na konferencii sa pravidelne zúčastňujú odborníci, pedagógovia a študenti, ktorí diskutujú o perspektívach železničnej dopravy. Minulý rok sa na nej zúčastnil aj predseda Trnavského samosprávneho kraja Jozef Viskupič, ktorý diskutoval o riešení dopravných otázok v regióne.

Klub priateľov železníc Trnavy a okolia predstavuje živú komunitu nadšencov, ktorí si vážia železničnú históriu, aktívne prispievajú k jej zachovávaniu a podieľajú sa na jej budúcnosti.

Katka oslávila 140 rokov na Detskej železnici v Košiciach

V dňoch 17. a 18. augusta 2024 sa na Detskej železnici v Košiciach konali oslavy 140. výročia najstaršej úzkorozchodnej parnej lokomotívy v strednej Európe.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Detská železnica

KOŠICE — Lokomotíva Katka, ktorá prešla náročnou, takmer trojročnou rekonštrukciou, sa po dlhom čase opäť vrátila na trať, aby potešila stovky nadšených návštevníkov. „Katka je symbolom našej železnice už viac ako 30 rokov a vidieť ju opäť v prevádzke je pre nás veľkým úspechom. Sme radi, že sme toto významné jubileum mohli oslávť spolu s našimi návštevníkmi,“ uviedol Lubomír Lehotský, riaditeľ Detskej železnice Košice.

Počas víkendu si návštevníci mohli vychutnať jazdy historickými vlakmi a drezinami, prehliadky

železničných vozidiel, či zúčastniť sa na rôznych sprievodných podujatiach pre deti aj dospelých. Vrcholom programu pre návštevníkov bola nočná jazda vlakom, ktorá priniesla nezabudnuteľnú atmosféru a nové zážitky.

Podujatie sa konalo s podporou Košického samosprávneho kraja a prilákalo veľké množstvo záujemcov nielen z Košíc, ale aj zo širšieho okolia. Oslavy tak potvrdili, že železničná história má v regióne stále silné miesto a veľký záujem verejnosti.

Česká železnice prechádza na systém ETCS

Na českej železničnej sieti pribúdajú vlaky, ktoré jazdia pod dohľadom európskeho zabezpečovacieho systému ETCS. Od začiatku augusta ho využívajú dopravcovia, ktorí spĺňajú požadované podmienky, a to na tratiach, kde bude zavedená výhradná prevádzka ETCS od januára budúceho roka.

ZDROJ: Správa železníc

ČESKÁ REPUBLIKA — Od 1. augusta majú dopravcovia povinnosť jazdiť pod ETCS na tratiach, ktoré sú už týmto systémom vybavené, pokiaľ využívajú vozidlo vybavené príslušnou palubnou jednotkou a riadi ich patrične preškolený rušňovodič. Táto skutočnosť sa prejavila už v prvom augustovom týždni, keď pod dohľadom ETCS išlo celkovo 4 480 vlakov. V porovnaní s prvým týždňom v júli to predstavuje navýšenie o 961 vlakov.

K plánovanému zavedeniu výhradnej prevádzky pod dohľadom jednotného európskeho zabezpečovača dôjde postupne počas štyroch týždňov v januári budúceho roka. Celkovo sa bude využívať na 622 kilometroch najvýznamnejších tratí v Česku.

Spúšťanie výhradnej prevádzky ETCS:

- Česká Třebová — Olomouc — Dluhonice — Prosenice / Přerov (od 1. 1. 2025)
- Břeclav — Bohumín (od 8. 1. 2025)
- Česká Třebová — Adamov, Modřice — Břeclav (od 15. 1. 2025)
- Praha-Bechovice — Pardubice — Česká Třebová (od 22. 1. 2025)

Pod dohľadom ETCS budú jazdiť stovky vozidiel, preškoliť musia viac ako 1 000 rušňovodičov. Znalosti systému budú potrebné aj u 500 dispečerov z centrálnych pracovísk

v Prahe a Přerove a u pohotovostných výpravcov, ktorí budú pripravení riadiť prevádzku priamo v staniciach.

Po spustení výhradnej prevádzky ETCS na hlavných tratiach v januári budúceho roka pôjde mesačne pod dohľadom európskeho zabezpečovača 50 000 vlakov. Z hľadiska najjazdených kilometrov a odvezených ton tovaru to bude predstavovať 42 % všetkých prevádzkových výkonov na celej sieti Správy železníc.

K overovaniu správnej funkcie ETCS a identifikácii prípadných problémov sa od začiatku roka uskutočnilo sedem záťažových skúšok, počas ktorých sa vykonalo spolu 796 jász vozidiel pod dohľadom európskeho zabezpečovača. Ten správne zafungoval v 97,36 % jász. To znamená, že k rozpadu spojenia a následnému automatickému brzdeniu vlaku došlo v priemere len pri 3 zo 100 vlakov.

Posledná skúška sa konala od 27. do 29. júla v úseku Praha-Bechovice — Kolín — Pardubice. Zahŕňala spolu 160 jász vozidiel, a to so 100 % dostupnosťou ETCS. Systém tak fungoval správne vo všetkých prípadoch.

Výhradná prevádzka ETCS bola ako prvá zavedená 1. januára minulého roka na zmodernizovanej trati z Olomouca do Uničova. Mesačne po nej prejde 2 000 vlakov, aktuálna priemerná dostupnosť ETCS dosahuje 99,5 % jász.

Blahoželáme

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

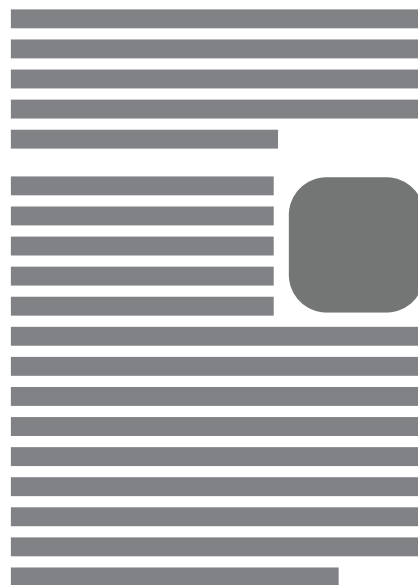
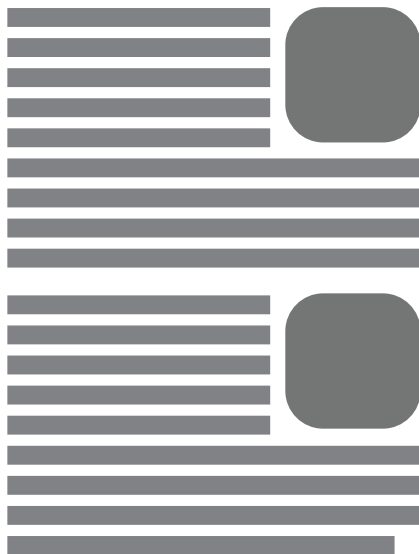
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Podakovanie

Spomíname

Príspevky do septembrovej rubriky posielajte na zsemafor@zsr.sk do 16. septembra 2024.

	5	6		8		7	1	
				1				
	7		5		6		8	
		8	9		7	6		
			4		3			
		5				9		
7	6						2	8
8		2				4		3

		5				2		
	2	3				6	1	
8		1				5		7
	7			4			6	
			5	9	7			
9								5
	5						4	
	3		1		4		2	
			3		2			

- Dedko, pán farár je aj krajčír? - Nie vnúčik, prečo sa pýtaš? - ... tajnička.				Pomoc: Aalto, TNT, Aton, TNT, kobza	švédsko hudobná skupina	záhada	Emisná banka	strelil	Trans Atlantic Telephone		ošatila	nadanie	španielsky člen	značka pascalu	
				atestácia							otiepka				
				2							3				
				EČV okr. Bardejov			utrel				recept (skr.)				
	tálium (zn.)			skupenstvo vody							4	Mohamedova žena (aj Ajša)			
Jozef Vydroš	popruh	1	tam		MPZ Poľska			šupina zo semena							
		evidenčné číslo			slovná pomoc			posotila							
nedokonalé hore					čes.prozaik (Karel)				dom.meno Anny						
					Indoeurópan				vyslovená myšlienka						
jazyk					patriaci Karlovi					utešuj					
					slov. hud. skupina					neón (zn.)					
značka kozmetiky								tamten			rádium (zn.)				
								úzka doska			meno Pavone				
austrálsky papagáj								písmeno				typ rus. lietadiel (Antonov)			
								africký štát							
	starý hudobný nástroj	Value Added Tax				vlastnila					meno Rapaičovej				
		soľva				rofa					meno Chačaturiana				
zdanie					obec pri Galante					staroegyp. boh Slnka					
					druh jedla					zárodok					
Open End License					kartová hra							africký veľtok	čín		
					výbušnina				spor (zastar.) turecký dôstojník						
Bytové družstvo								krídlo (odb.)				tu máš			
					organizmus			a podobne (skr.)				zosilnený súhlas			
					Otravné látky (skr.)										
5															
fínsky architekt (Alvar)						padanie					vysoký ženský hlas				

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček. Krížovka z minulého čísla: „... však nechápem, prečo ich predávajú až teraz.“ Výhercovia: Viera V., Peter M., Ivan K.

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková

T: 920/7801

E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Grafická úprava

Dávid Bozsaky — bozsaky.david@zsr.sk

Beáta Balga — balga.beata@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľ: Vladimíra Bahýľová

Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: 2imPress, spol. s r. o., Vajnorská 135, 831 04 Bratislava

Z redakčnej pošty

Do redakčnej pošty nám počas leta prišlo pár fotografií od našich čitateľov, ktoré zachytávajú jedinečné okamihy zo života v rôznych kútoch Slovenska.

Atmosféru žilinskej modernizácie zachytil cez svoj objektív Dušan Lichner.

V mesiaci august sme odštartovali na sociálnych sieťach aj fotografickú súťaž, ktorá priniesla množstvo pekných záberov. Vyberáme ukážku tých najkrajších.

Aleš Goral

Matej Pakanec

Dominik Parašín

Podujatie pod záštitou ministra dopravy SR

ŠTUDUJ DOPRAVU

perspektíva a stabilita
profesionálne uplatnenie

Vrútky

12. 9. 2024
9.00 - 13.00 h

parkovisko
pri železničnej stanici

kariérové poradenstvo

dopravná výchova

dopravné simulátory

prezentácie škôl

ukážky povolání v doprave

súťaže, kvízy

VSTUP VOĽNÝ

Koordinátor:

 **MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Bližšie informácie:

filip.kucej@mindop.sk

+421 2 594 94 583